

۹

جشنواره چهلَم با حضور غایبان بزرگ!

حنیف غفاری، مشاور رسانه‌ای رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات شد

۱۱

۱۲

فیلم «بالا رو نگاه نکن» تماشاگران و منتقدان را راضی کرد
سودجویی از نابودی زمین!

فرهنگ

سه‌شنبه ۲ دی ۱۴۰۰ :: شماره ۶۱۱۶

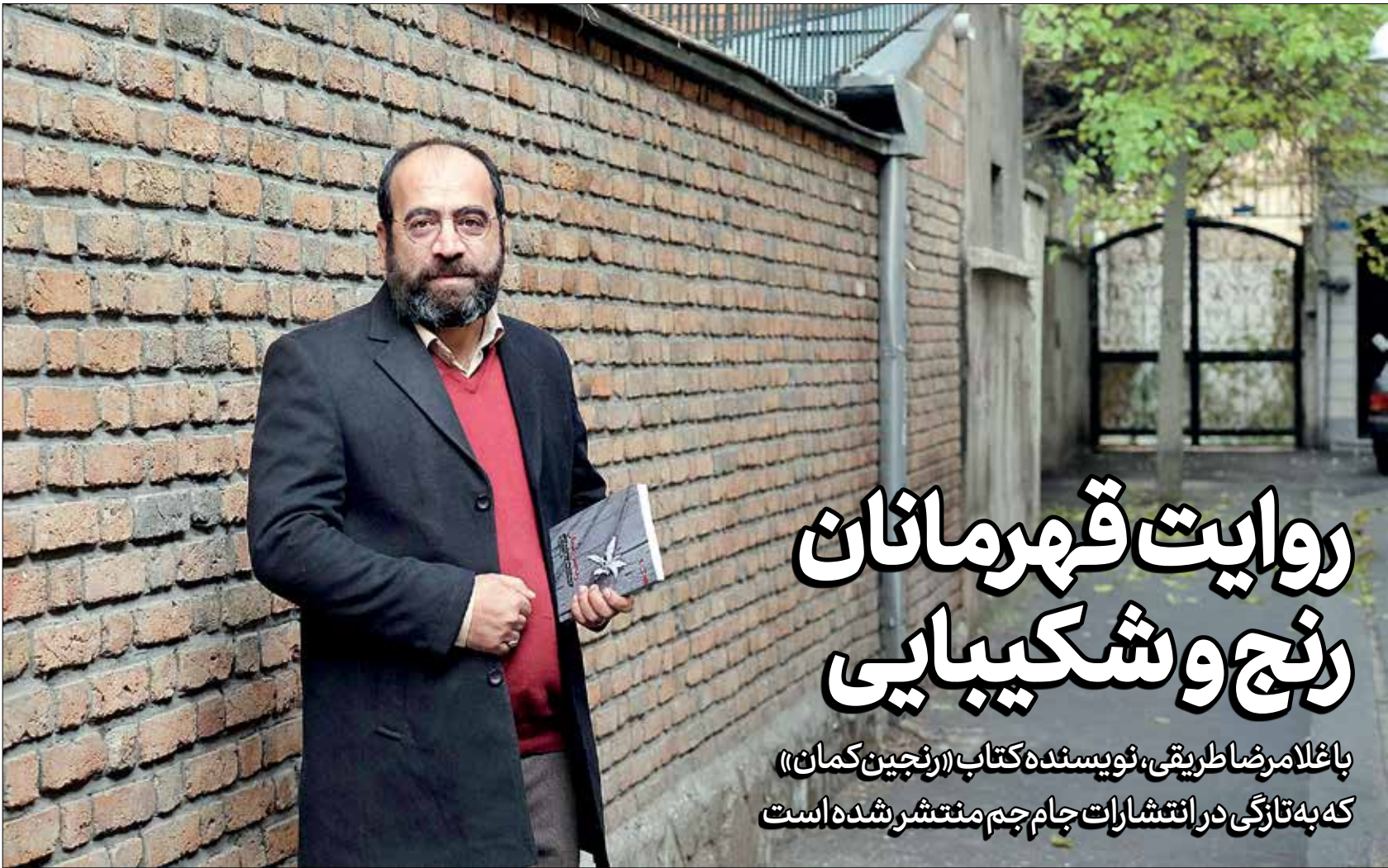

نشست روز

بررسی کارنامه شعر مقاومت در سالگرد شهادت سردار سلیمانی

دهمین قسمت از ویژه‌برنامه «رستاخیز واژه‌ها» هم‌زمان با دومین سالگرد شهادت سردار سلیمانی با موضوع «الهام از مکتب سلیمانی در شعر و ادبیات معاصر» به‌منظور بررسی شعر و ادبیات مقاومت برگزار می‌شود. ناصر امین‌زاده، مدیر فرهنگی-هنری منطقه ۷ و رئیس فرهنگسرای اندیشه با بیان اینکه شعر و ادبیات یکی از نخستین قالب‌هایی بود که در سوگ شهادت سردار سلیمانی تجلی پیدا کرد، گفت: در دو سالی که از شهادت سردار دل‌ها گذشته است، اهالی قلم با خلاقیت‌های هنری و ادبی خود آثار ماندگاری را در توصیف رشادت، فداکاری و سبک زندگی شهید سلیمانی خلق کرده‌اند. وی افزود: شعر و ادبیات مقاومت امروز در سطحی فراتر از مرزهای ایران نفوذ کرده و بسیاری از کشورهای منطقه به‌ویژه کشورهای جبهه مقاومت آثار ادبی ماندگاری را در توصیف حماسه‌ها و فداکاری‌های قهرمانان مبارزه با استکبار خلق می‌کنند. از این رو به نظر می‌رسد که نگاهی دوباره به ادبیات مقاومت از رهگذر سیدالشهدای مقاومت، حاج قاسم سلیمانی می‌تواند دریچه‌های جدیدی را به‌روی اهالی قلم باز کند. به‌ویژه آنکه سبک زندگی شهید سلیمانی که رهبر انقلاب به زیبایی آن را «مکتب شهید سلیمانی» نام نهادند، می‌تواند الهام‌بخش شاعران بوده و آنان را به سمت خلق مضامین ادبی موثر در سطحی بین‌المللی تشویق و ترغیب کند. او با اشاره به چندین‌بار بودن شخصیت سردار سلیمانی گفت: شخصیت شهید سلیمانی را از ابعاد مختلفی می‌توان در شعر و ادبیات بازنمایی کرد؛ اهمیت پرداخت به این بعد از زندگی و فعالیت‌های سردار سلیمانی از منظر ادبیات رسالت بزرگی است. رئیس فرهنگسرای اندیشه با اشاره به برگزاری ویژه‌برنامه «رستاخیز واژه‌ها» در ایام سالگرد شهادت سردار سلیمانی گفت: رستاخیز واژه‌ها ویژه‌برنامه فرهنگسرای اندیشه است که به‌صورت منظم و با حضور هنرمندان رشته‌های مختلف فرهنگی و هنری برگزار می‌شود. در این ویژه برنامه ضمن بررسی کارنامه ۴ دهه هنر انقلاب اسلامی، خدمات متقابل اسلام و هنر مورد بررسی قرار می‌گیرد. جدیدترین قسمت از این ویژه‌برنامه با موضوع «الهام از مکتب سلیمانی در شعر و ادبیات معاصر» در فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود تا در آستانه دومین سالگرد شهادت سردار سلیمانی ظرفیت‌های هنر ازجمله شعر و ادبیات برای بیان مکتب شهید سلیمانی و همچنین آموزه‌های الهام‌بخش از سبک زندگی متعالی سردار دل‌ها معرفی و بررسی شود. وی خاطرنشان کرد: در این جلسه ضمن بیان جلوه‌های اصلی گفتمان مقاومت در شعر معاصر، موضوع بازپردازی ادبی قهرمانان مقاومت به‌ویژه سردار سلیمانی و ایومهدی المهندس مورد بحث و بررسی قرار گرفته و مبانی زیبایی‌شناختی گفتمان مقاومت از زبان دوشاعر برجسته کشور با معرفی می‌شود. وی تأکید کرد: دهمین جلسه از رستاخیز واژه‌ها با حضور رضا اسماعیلی و عبدالرحیم سعیدی‌راد و با اجرای محمدحسن شاهنکی چهارشنبه ۸ دی از ساعت ۱۸ تا ۱۹ در فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود.

غلامرضا طریقی بعد از مدت‌ها تئاتر و روایت شده است | عکس: چاووش هساروندی - جام جم

روایت قهرمانان رنج و شکیبایی

با غلامرضا طریقی، نویسنده کتاب «رنجین کمان»
که به تازگی در انتشارات جام جم منتشر شده است

جشنواره چهلَم با حضور غایبان بزرگ!

غیبت برخی کارگردان‌های سرشناس و فیلم‌های مهم در میان ۲۲ فیلم
سودای سیمِ رَغ چهلمین جشنواره فیلم فجر با واکنش‌هایی روبه‌رو شده است

علی رستگار

سینما

اولین غافلگیری، یکی دوروز قبل و با خبر نزیدن فیلم تازه سعید روستایی (برادران لیلیا) به جشنواره فیلم فجر، اتفاق افتاد. بعد هم خبر غیبت فیلم جدید مانی حقیقی (تفریق) رسید تا به جز حضور نداشتن دو کارگردان سرشناس در رقابت فجر، تماشای تازه‌ترین نقش‌آفرینی‌های نوید محمدزاده و ترانه علیدوستی که در این دو فیلم حاضر بودند هم منتفی شود. کم‌کم نگرانی‌ها درباره ادامه چنین غیبت‌ها و اتفاقاتی داشت بیش‌تر می‌شد که اعلام اسامی فیلم‌های راه‌یافته به چهلمین جشنواره فیلم فجر به‌دبیری مسعود نقاش زاده از سوی هیأت انتخاب، تقریباً یاپاکی را روی دست علاقه‌مندان سینما ریخت و به اما و اگرها درباره حضور یا حضور نداشتن برخی فیلم‌ها و فیلمسازان سرشناس پایان داد. در نگاه اول آنچه بیش‌تر به چشم می‌آید، غیبت برخی نام‌های شناخته‌شده و فیلم‌های کنج‌کاوی‌برانگیز بود که قبلاً تولید شدند یا کامکان در مرحله تولید یا پس از تولید به سر می‌برند. همچنین در نبود بخشی به نام نگاه (نورمخصوص فیلم‌های اول کارگردان‌ها)، بیش از نام‌های سرشناس در بخش کارگردانی، اسم فیلمسازان فیلم اولی یا دومی را در فهرست می‌بینیم. بدون تعارف دیدن این فهرست در نگاه اول، کمی باعث سرخوردگی و ناامیدی می‌شود و در تقابل با آن توقع قبلی درباره برگزاری باشکوه چهلمین دوره جشنواره فیلم فجر قرار می‌گیرد که انتظار می‌رفت دولت جدید در نخستین گام خود در رویدادی مثل فجر، جذب حداکثری داشته و حواسش به اسم‌های پرمخاطب و پرتیرفدار – البته با محوریت کیفیت و استاندارد خود آثار – باشد اما حالا باز نگاه‌ها و سوال‌ها به سمت هیأت انتخاب می‌چرخد و صحبت درباره چرایی حضور این فیلم‌ها و نبود برخی فیلم‌ها و فیلمسازان دیگر تا مدتی نقل معافل سینمایی است. به هر حال، همچنان بحث کرونا و تأثیرات منفی آن در روند تولید و آماده‌سازی فیلم‌ها را نباید نادیده گرفت. هرچه هست امیدواریم همین‌اندک چهره‌های سرشناس، آثاری شایسته و در حد نام و اعتبارشان داشته باشند و جوان‌های کم‌وبیش نام و نشان هم، امیدوارکننده ظاهر شوند.

چهره‌های فیلمسازی

در میان فهرست ۲۲ کارگردانی که فیلم‌هایشان در بخش سودای سیمِ رَغ چهلمین جشنواره فیلم فجر حضور دارند، تنها با رفاق می‌توان از شش کارگردان به‌عنوان چهره‌های شناخته‌شده نام برد و مابقی تقریباً با اسم رسمی ندارند یا باوجود چند سال فعالیت در عرصه فیلمسازی، آنها را جزو چهره‌های کارگردانی حساب کرد. بی‌تردید مشهورترین چهره در این میان، مسعود کیمیایی است که با فیلم پر بازیگر خائن‌کشی در جشنواره چهلَم فجر حاضر خواهد بود. قصه یک کلاهبردار مشهور ایرانی، می‌تواند برگ برنده فیلم باشد و اگر کیمیایی، سرحال‌تر از فیلم‌های سال‌های اخیرش را سوزه مواجه شده باشد، می‌توانیم منتظر یکی از غافلگیری‌های جشنواره باشیم. حضور رضامیرکرمی با فیلم نگهبان شب هم یکی از امیدواری‌های امسال فجر است و نام و سابقه این فیلمساز، به سهم خود چراغ جشنواره را روشن نگه می‌دارد. محمدحسین مهدویان هم با فیلم مرد بازنده، تنور رقابت جشنواره فجر را گرم‌تر می‌کند. او به ویژه با موفقیت زخم‌کاری، توقعات از خود را بالاتر برده است. بهروز شعبانی هم از معدود کارگردان‌های شناخته شده این دوره است که با فیلم بدون قرار قبلی در جشنواره حاضر خواهد بود. هادی حجازی‌فر هم به عنوان یک فیلم اولی امسال با موقعیت مهدی (باکری) در جشنواره حاضر است و با مهدویانی رقابت می‌کند که با بازی در فیلم ایستاده در

۲۲ فیلم سودای سیمِ رَغ

۲۸۸۸ (کیوان علیمحمدی و علی‌اکبر حیدری)، بدون قرار قبلی (بهروز شعبانی)، برف آخر (امیرحسین عسگری)، بی‌رویا (آرین وزیردفتری)، بی‌مادر (سیدمرتضی قاضی)، بی‌رو (مرتضی‌علی عباس‌میرزایی)، خائن‌کشی (مسعود کیمیایی)، درب (سیدهادی محقق)، دسته دختران (منیر قیدی)، شادروان (حسین نمازی)، شب طلایی (یوسف حاتمی‌کیا)، شهرک (علی حضرتی)، صورت فلکی (حسین دارابی)، ضد (امیرعباس رییعی)، علف‌زار (کاظم دانشی)، لایه‌های دروغ (رامین سهراب)، ماهان (حمید شاه‌حاتمی)، مرد بازنده (محمدحسین مهدویان)، ملاقات خصوصی (امید شمس)، موقعیت مهدی (باکری) (هادی حجازی‌فر)، نگهبان شب (رضا میرکرمی) و نمور (داوود بی‌دل).

به ضرر دیگر جوانان فیلمساز تمام شود و تهیه‌کننده‌ها و سرمایه‌گذاران را برای اعتماد به آنها و حمایت از این گروه فیلمسازان تا حدودی ناامید کند. چون هنوز اطلاعات کامل و دقیقی از این فیلمسازان و فیلم‌ها نداریم، هرگونه قضاوت و پیشداوری ممکن است به خطا و اشتباه آغشته باشد. بنابراین صرفاً اظهار امیدواری می‌کنیم تا این جوانان و فیلم اولی‌ها و فیلم دوم‌های این دوره جشنواره، عملکرد خوبی داشته باشند. ضمن این‌که آنچه تا حدودی این امیدواری را قوت می‌بخشد، حضور برخی چهره‌های کاربلد به عنوان تهیه‌کننده‌های بعضی از این فیلم‌هاست. ابراهیم حاتمی‌کیا، حبیب‌ا...والی‌نژاد، سعید سعدی، هومن سیدی، مجید برزگر، محمدرضا منصوری، علی سرتیپی، محمدرضا شفا، محمدرضا شفیعی، علی شاه‌حاتمی و امیر بنان تهیه‌کننده بعضی از کارها هستند و حتی می‌توان گفت اسم تهیه‌کننده‌های فیلم‌های این دوره جشنواره، رمرجموع از نام کارگردان‌های جشنواره چهلَم مشهورتر و مطرح‌تر است. اگر اسم بهرام رادان را هم به عنوان تهیه‌کننده یکی از فیلم‌های حاضر در این دوره ببینیم، این موضوع تقویت هم می‌شود.

پسران و پدران و باقی اقوام

پسر کو ندارد نشان از پدر؟ حتما در مصداق‌های زیادی می‌توانیم به شکل مثبتی از این حجم جوانگرایی چهلمین جشنواره فیلم فجر غافلگیر شویم و به نیمه پر لیوان در این زمینه نگاه کنیم. این‌که امیدوار باشیم در میان این جوان‌های فیلمساز و فیلم اولی‌ها، استعدادهایی چون محمدحسین مهدویان و سعید روستایی و منیر قیدی رویت شوند. اما این ماجرا، روی دیگری هم دارد و ناکامی احتمالی این میزان از فیلم‌های اول، حتی می‌تواند

تعداد چهره‌های غایب این دوره جشنواره به قدری زیاد و محسوس است که می‌توان با توجه به نام و اعتبار و تعداد آنها جشنواره‌ای به موازات فجر برگزار کرد. تازه اینجا بحث خیل عظیم کارگردان‌های سرشناس و معتبری نیست که چند سال یا دست‌کم در این دو سه سال اخیر فیلم نداشته‌اند، بحث سر کارگردان‌هایی است که اخیراً مشغول فیلمسازی بودند یا هستند و امیدواری‌های زیادی برای حضور آنها در جشنواره امسال وجود داشت؛ کارگردان‌هایی نظیر سعید روستایی، مانی حقیقی، هومن سیدی، وحید جلیوند، فرزاد موتمن، حمید نعمت‌ا... و نوید محمودی می‌توانستند از فیلمسازان حاضر در این دوره جشنواره باشند و تنور رقابت این رویداد را بسیار گرم کنند اما به دلایل مختلف این اتفاق رخ نداد. در میان فیلم‌اولی‌ها هم نام فیلم مسیح، پسر مریم محصول سازمان اوج، به چشم نمی‌خورد. اثری بحث‌برانگیز که برخی تماشاگران، کنج‌کا و تماشای آن در چهلمین جشنواره فیلم فجر بودند. ❖